

5.3.1.	Gældende ret
5.3.2.	Navnelovsudvalgets overvejelser
5.3.3.	Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes overvejelser
5.4.	Høring af en forælder uden del i forældremyndigheden
5.4.1.	Gældende ret
5.4.2.	Navnelovsudvalgets overvejelser
5.4.3.	Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes overvejelser
5.5.	Gebyr
5.5.1.	Gældende ret
5.5.2.	Navnelovsudvalgets overvejelser
5.5.3.	Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes overvejelser
5.6.	Navnebeskyttelse og rettelse af fejlagtige tilførsler til ministerialbogen
5.6.1.	Gældende ret
5.6.2.	Navnelovsudvalgets overvejelser
5.6.3.	Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes overvejelser
5.7.	Forholdet til fremmed navnelovgivning
5.7.1.	Gældende ret
5.7.2.	Navnelovsudvalgets overvejelser
5.7.3.	Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes overvejelser
6.	Administrative og økonomiske konsekvenser m.v.
7.	Forholdet til EU-retten
8.	Hørte myndigheder og organisationer

1. Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund m.v.

De gældende regler om personnavne findes i lov om personnavne (navneloven), jf. lov nr. 193 af 29. april 1981 med senere ændringer. Loven bygger i mange henseender på Danmarks første egentlige navnelov – Lov om Navneforandring, fra 1904, herunder bl.a. på princippet om beskyttelse af forbeholdte efternavne, der indebærer, at man ikke kan erhverve et forbeholdt efternavn uden slægtsmæssig tilknytning til navnet, uanset at navnet er et almindeligt forekommende dansk efternavn.

Spørgsmålet om en revision af navneloven har i de senere år tiltrukket sig stadig større opmærksomhed. Også i Norge har en liberalisering af den norske personnavnelov været diskuteret og udmøntet sig i en ny lov, som trådte i kraft den 1. januar 2003. Ved loven blev adgangen til erhvervelse af mellem- og efternavn stærkt liberaliseret. Det er således nu muligt i Norge frit at tage et efternavn, som bæres af flere end 200 personer, og en ugift samlevende kan nu efter to års samliv, eller hvis der er et fællesbarn, tage samleverens navn, hvis samleveren samtykker.

Den gældende danske navnelov fra 1981 bygger som nævnt i vidt omfang på 1904-loven. I den forløbne periode har de almindelige familiemønstre under-

gået store forandringer, bl.a. i form af et stort antal ugifte samlevende (600.000 – 2003-tal) og mange sammenbragte familier. Hertil kommer, at der i forbindelse med debatten om integration af udlændinge har været rejst spørgsmål om mulighed for at antage et almindeligt dansk efternavn, som f.eks. Jensen.

Bl.a. på denne baggrund besluttede justitsministeren i 2002 at nedsætte et sagkyndigt udvalg (Navnelovsudvalget). Udvalget blev nedsat den 9. december 2002.

I kommissoriet anføres bl.a., at udvalget skal overveje behovet for en modernisering og liberalisering af reglerne om beskyttelse af slægtsnavne. Det fremgår, at udvalget skal overveje, om udviklingen i samfundet fortsat berettiger et ufravigeligt krav om slægtsmæssig tilknytning til et allerede eksisterende efternavn som betingelse for at få ret til navnet som efternavn eller mellemnavn. Endvidere fremgår, at udvalget skal overveje, om den gældende navnelov giver tilstrækkelige muligheder for at tage hensyn til udenlandske statsborgere eller andre, der har særlig tilknytning til andre navneskikke end de danske. Herudover fremgår, at udvalget skal overveje behovet for en modernisering af gebyrreglerne, reglerne om navnehævd, om rettelser af fejlagtige tilførsler af navne til ministerialbogen og om navneforandring ved kønsskifte.